

راهنمای نگارش

در

زیست شناسی

تألیف:

دکتر حمید رضا قاسم پور

(عضو هیأت علمی دانشگاه رازی)

نجات مهدیه

(کارشناس ارشد ژنتیک)

انتشارات دانشگاه رازی

QH

۹۰/۱

قاسم پور ، حمیدرضا

راهنمای نگارش در زیست شناسی / تألیف حمیدرضا قاسم پور، نجات

مهدیه - کرمانشاه : دانشگاه رازی ، ۱۳۸۵ .

۱۷۸ ص. : مصور ، جدول

کتابنامه

۱. زیست شناسی - نگارش . الف . مهدیه ، نجات ، ب . عنوان

انتشارات دانشگاه رازی

عنوان کتاب : راهنمای نگارش در زیست شناسی

مؤلفین : دکتر حمیدرضا قاسم پور ، نجات مهدیه

ناشر : انتشارات دانشگاه رازی

چاپخانه و لیتوگرافی : مسعود

قطع : وزیری

شمارگان : ۱۰۰۰

تاریخ چاپ : اول ۱۳۸۵ ، کرمانشاه

قیمت : ۱۶۰۰۰ ریال

مراکز پخش : تهران : کتابیران ۰۶۶۴۰۱۷۴۵ - ۰۲۱ - دانشیران ۰۶۶۳۱۶۱۷۶ - ۰۲۱ .

کرمانشاه : مرکز چاپ و نشر دانشگاه رازی ۰۲۸۰۸۰۲ - ۰۸۳۱ - دورنگار : ۲۲۷۲۵۱۶

ISBN : 964-96479-9-6

شابک : ۹۶۴-۹۶۴۷۹-۹-۶

(حق چاپ برای ناشر محفوظ است)

نوشتن در تمام عرصه های زندگی انسان و در تمام دورانهای زندگی بشر بر روی این کره خاکی، بخصوص در عصر حاضر، بصورت یک نیاز بوده و همواره کلید جاودانه شدن احساسات انسانها، حوادث و اتفاقات تاریخ در دست دارد. در عصر اطلاعات، اهمیت نوشتن بر کسی پوشیده نیست. راز انتشار علوم مختلف در نوشتن و نگارش نهفته است. استفاده همگانی و بهره گیری جامع از پژوهش مستلزم نگارش و ابلاغ نتایج آن می باشد؛ چه بسا پژوهشها به طور اصولی انجام گرفته اند اما بعلت عدم آشنایی محققان با روش صحیح نگارش، نتایج تحقیق به فراموشی سپرده شده است. به همین دلیل، ضرورت نگارش صحیح در علوم دانشگاهی و بخصوص در بیولوژی کاملاً آشکار است. متأسفانه، در دانشگاههای کشورمان، واحد درسی تحت عنوان آموزش نگارش مقاله علمی یا گزارش آزمایشگاهی وجود ندارد. رفع این مشکل، همت والای اساتید محترم دانشگاه را می طلبد و نیاز به تغییراتی در واحدهای درسی توسط مسئولین ذیربط دارد.

هدف این کتاب، این است که یک راهنمای عملی برای دانشجویان زیستی فراهم آورد که مطابق قراردادهای موجود در این رشته بنویسند. نگارش در زیست شناسی به چندین توانایی نیاز دارد شامل مهارت های جستجوی اطلاعات، تکنولوژی اطلاعات و مهارت های نگارش خوب. جستجوی اطلاعات شامل یافتن منابع مناسب و سنجیدن اعتبار آنها می باشد. تکنولوژی اطلاعات نیز به استفاده از نرم افزارهای کامپیوتری برای تایپ و ترسیم شکلهای مربوط میشود و اما نگارش خوب، ترکیبی از سازماندهی، وضوح، اختصار و پویایی است. قسمت اعظم این کتاب از A Student Handbook for Writing in Biology نوشته ی خانم Karin Knisely ترجمه شده است که پس از تغییرات لازم و پیرایش و آرایش آن برای استفاده در زبان فارسی از منظر دیدگان شما می گذرد.

راهکارهایی که در این کتاب آمده، عبارتند از:

بهبود راهکارهای خواندن برای استخراج پیام اساسی و ساختار کلی متن (فصل ۲)، یادگیری تفسیر کردن نه تنها برای جلوگیری از سرقت ادبی بلکه برای بهبود درک مطلب (فصول ۳ و ۴)، گرفتن نظرات مهم همکار ویرایشگر (فصل ۵ و پیوست ۲)، توجه بیشتر به فرایندهای اصلاح و بازبینی (فصل ۵)، یادگرفتن نکات صحیح از اشتباهات دیگران در حین ویرایش (چک لیست اصلاح) و

امیدوارم که این کتاب برای دانشجویان رشته های مختلف زیست شناسی در جهت نگارش صحیح و مناسب مقالات فارسی و انگلیسی، گزارشهای آزمایشگاهی، ارائه پوستر و شرکت در کنگره های بین المللی قابل استفاده باشد.

در پایان از انسانهای بزرگواری که در تهیه ی این مجموعه متحمل زحماتی شدند صمیمانه تشکر و قدردانی مینمایم.

والسلام

دکتر حمید رضا قاسم پور

و نجات مهدیه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۱۱	فصل اول: روش علمی
۱۲	مقدمه ای بر روش علمی
۱۳	طرح یک سؤال
۱۳	دنبال پاسخی برای پرسشستان باشید
۱۳	پرسش خود را به یک فرضیه تبدیل کنید
۱۴	طراحی آزمایشی برای آزمون فرضیه
۱۴	وقتی یک آزمایش طراحی می کنید به نکات زیر توجه کنید
۱۸	داده ها را سازماندهی کنید
۲۰	سعی کنید نتایج را تفسیر نمایید
۲۰	فرضیه ی اولیه را بر حسب یافته های جدید اصلاح کنید
۲۰	یافته ها را با متخصصین دیگر در میان بگذارید
۲۲	فصل دوم: چگونه منابع اولیه را پیدا کنیم
۲۵	مقالات مجله ای
۲۷	مجلات الکترونیکی
۲۸	کتاب
۲۸	اینترنت
۲۸	اتصال به اینترنت
۲۸	ابزار جستجوگر
۲۹	اعتبار یابی منابع اینترنتی با دید انتقادی
۳۰	مکانهای شبکه ای (Web Sites)

۳۱	فصل سوم : خواندن و نگارش مقالات علمی
۳۲	انواع نوشته های علمی
۳۳	خاصه های نوشته ی علمی
۳۴	چارچوب مقاله ی علمی
۳۶	روشهای شرح منابع
۳۷	نحوه ی برای خواندن مقالات
۳۹	نحوه ی برای خواندن کتب درسی
۴۱	گروه های مطالعه
۴۲	از سرقت ادبی بپرهیزید: آنچه را که می خوانید تفسیر کنید
۴۳	مزایای یادگیری نگارش مقالات علمی
۴۳	ارزش و اعتبار
۴۴	مقالات الگو

فصل چهارم: دستورالعمل های گام به گام برای تهیه ی یک گزارش آزمایشگاهی یا

۴۵	مقاله ی عملی
۴۷	جدول زمانی
۴۸	چارچوب صحیح مقاله
۵۰	آشنایی با کامپیوتر
۵۲	شروع کنید
۵۲	تمرینات آزمایشگاهی را دوباره بخوانند
۵۲	خوانندگان و نحوه ی نگارش
۵۳	با بخش مواد و روشها آغاز کنید
۵۵	بخش نتایج را بنویسید
۵۶	جداول
۵۹	شکله
۶۲	معادلات

۶۲	متن بخش نتایج
۶۳	برقراری ارتباطات
۶۴	بحث را بنویسید
۶۵	مقدمه را بنویسید
۶۶	تبلیغات موثر
۶۶	چکیده را بنویسید
۶۷	عنوان را بنویسید
۶۸	منابع
۶۹	فرمت ذکر منبع
۷۰	ارتباطات شخصی
۷۰	انواع منابع
۷۱	مقاله در مجلات
۷۲	مقاله در کتاب
۷۲	کتاب
۷۳	تمرین آزمایشگاهی منتشر نشده
۷۳	مقاله در اینترنت
۷۴	منابع از اینترنت و شبکه ی گسترده ی جهانی WWW
۷۴	ارسال و چاپ مقاله
۷۷	فصل پنجم: بازبینی و اصلاح
۷۹	برای تجدیدنظر و اصلاح آماده شوید
۸۱	نکاتی را در مورد یک مرورکننده ی خوب
۸۲	بازبینی مجدد
۸۳	قواعدی در زیست شناسی
۸۵	زمان معلوم و مجهول
۸۶	اعداد
۸۸	اختصارات استاندارد

۸۸	نقطه گذاری
۱۰۱	گرامر
۱۰۳	کاربرد کلمات
۱۰۸	املائی کلمات
۱۰۹	اصلاح کلی
۱۰۹	سازماندهی
۱۱۰	بررسی لیست ها
۱۱۳	فصل ششم: نمونه مقاله ی انگلیسی و فارسی
۱۳۸	فصل هفتم: تهیه ی پوستر
۱۴۰	چرا پوستر؟
۱۴۰	فرمت پوستر
۱۴۰	اندازه
۱۴۱	فونت (اندازه و شکل نوشته) برای پوسترهای به زبان انگلیسی
۱۴۱	زیبایی شناسی پوستر
۱۴۲	لوازم کار
۱۴۳	عنوان
۱۴۳	مقدمه
۱۴۵	مواد و روشها
۱۴۵	یافته ها
۱۴۶	بحث و نتیجه گیری
۱۴۷	منابع در پوستر
۱۴۷	ارائه ی پوستر

پیوست اول : آشنایی با Microsoft Word برای دانشجویان زیست شناسی

۱۴۸	وشاخه های وابسته
۱۵۰	ایجاد فایل Word
۱۵۱	ذخیره کردن فایل برای اولین بار
۱۵۲	چند نکته ی مهم
۱۵۲	فرمت دهی مقاله
۱۵۳	تعیین اندازه ی کاغذ
۱۵۴	حاشیه ها
۱۵۴	سبک و اندازه ی فونت
۱۵۴	شماره ی صفحات
۱۵۴	فاصله ی خطوط
۱۵۵	مرتب کردن متن
۱۵۵	ترسیم جدول
۱۵۷	فهرست هایی که با اعداد یا تیک شروع می شوند
۱۵۷	ساختن فهرست تیک دار
۱۵۸	ویرایش متن
۱۵۸	املاء و گرامر
۱۵۹	شمارش کلمات
۱۵۹	اعمال ویژه در مقالات علمی

پیوست دوم: ساختن نمودارهای XY در اکسل

۱۶۳	انواع نمودارها
۱۶۳	چارت های دایره ای
۱۶۴	نمودارهای میله ای
۱۶۵	نمودارهای خطی
۱۶۵	نمایش اکسل

۱۶۶	وارد کردن داده ها در صفحه ی گسترده
۱۶۷	ترسیم داده ها با استفاده از Chart Wizard
۱۶۹	تغییر و اصلاح نمودارها
۱۷۰	فرمت ترسیم
۱۷۱	انتقال نمودار به Word
۱۷۱	خطوط روند Trendlines
۱۷۲	خطوط چندگانه در یک مجموعه از محورها
۱۷۵	پیوست سوم: فرمهای پاسخ همکاران